

KANCELARIA PRAWNA

WSPÓLNICY KOMPLEMENTARIUSZE
Beata Gessel-Kalinowska vel Kalisz
Leszek Koziorowski

WSPÓLNICY KOMANDYTARIUSZE
Dorota Bryndał
Marcin Macieszczak
Aldona Pietrzak
Christian Schmidt
Piotr Schramm

PROFESOR OF COUNSEL
prof. dr. hab. Marek Michalski

Rozszerzenie możliwości ustanawiania zastawu rejestrowego

W dniu 11 stycznia 2009 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. Nowelizacja ta wprowadziła szereg zmian, przy czym Kancelaria GESSEL pragnie szczególną uwagę zwrócić na jedną z nich, naszym zdaniem - zasadniczą.

W wyniku nowelizacji ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów usunięto zamknięty katalog wierzycieli, na rzecz których zastaw rejestrowy mógł być ustanowiony. Dotychczas zastaw rejestrowy mógł zabezpieczać roszczenia przysługujące wyłącznie wymienionym w ustawie podmiotom, tj. Skarbowi Państwa i innej państwowej osobie prawnej, jednostce samorządu terytorialnego, związkowi jednostek samorządu terytorialnego i innej gminnej, powiatowej i wojewódzkiej osobie prawnej, bankowi krajowemu, bankowi zagranicznemu, osobie prawnej, której celem określonym w ustawie jest udzielanie pożyczek i kredytów, międzynarodowej organizacji finansowej, której członkiem jest Rzeczpospolita Polska, innemu podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Od wejścia w życie nowelizacji **zastaw rejestrowy będzie mógł zostać ustanowiony na rzecz każdego podmiotu**, a zwłaszcza osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz podmiotów zagranicznych niebędących instytucjami kredytowymi.

Powyższa zmiana ma kluczowe znaczenie dla inwestorów zagranicznych, a zwłaszcza funduszy typu private equity oraz venture capital, które dotychczas pozbawione były możliwości korzystania z tej formy zabezpieczania swoich wierzytelności. Zgodnie bowiem z dotychczasową praktyką orzecznictwem samo posiadanie przez spółkę z siedzibą za granicą udziałów lub akcji w spółce kapitałowej mającej siedzibę w Polsce nie było uznawane jako prowadzenie działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów. W konsekwencji, na rzecz takiego podmiotu, nie było możliwe skuteczne ustanowienie zastawu rejestrowego.

Zniesienie zasady walutowości w prawie polskim

Z dniem 24 stycznia 2009 roku przestała obowiązywać w polskim porządku prawnym tzw. zasada walutowości. Dotychczas, zgodnie z art. 358 § 1 Kodeksu cywilnego, zobowiązania pieniężne na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej mogły być wyrażone tylko w pieniądzu polskim. W oparciu o przepisy prawa dewizowego możliwe było uzyskanie indywidualnego zwolnienia, które wydawane było w drodze postępowania administracyjnego przed Prezesem Narodowego Banku Polskiego. Zasada walutowości była również „omijana” poprzez stosowanie w umowach tzw. klauzul waloryzacyjnych, które polegały na zastosowaniu obcej waluty jako przelicznika świadczenia.

Po nowelizacji kodeksu cywilnego, jeżeli przedmiotem zobowiązania jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, dłużnik może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe będące źródłem zobowiązania lub czynność prawna zastrzega spełnienie świadczenia w walucie obcej. Powyższe oznacza, iż **strony mają pełną swobodę w zakresie określenia waluty w jakiej ma zostać spełnione świadczenie**. Jeżeli umowa nie będzie stanowiła inaczej, świadczenie wyrażone w walucie obcej będzie można spełnić zarówno w walucie obcej, jak i polskiej.

Wartość waluty obcej określa się według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia wymagalności roszczenia, chyba że ustawa, orzeczenie sądowe lub czynność prawna stanowi inaczej. W razie zwłoki dłużnika wierzyciel może żądać spełnienia świadczenia w walucie polskiej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia, w którym zapłata jest dokonana. Kurs, według którego następuje przeliczenie świadczenia z waluty obcej na polską, również może zostać ustalony wolą stron.

Biuuletyn jest przygotowywany przez Kancelarię GESSEL. Zawarte w nim informacje nie powinny być traktowane jako doradztwo prawne. Jeżeli są Państwo zainteresowani pogłębioną analizą lub wyjaśnieniem szczegółów zawartych w Newsletterze, prosimy o kontakt z Leszkiem Koziorowskim lub z prawnikami Kancelarii, z których usług zwykle Państwo korzystają.

Rejestracja i kontakt: Jeżeli chcą Państwo regularnie otrzymywać Newsletter Kancelarii na swoją skrzynkę mailową, prosimy o przesłanie informacji na adres newsletter@gessel.com.pl

GESSEL

Kancelaria Prawna
ul. Sienna 39, 00-121 Warszawa
tel. (48 22) 318 69 01, e-mail: newsletter@gessel.com.pl
www.gessel.com.pl